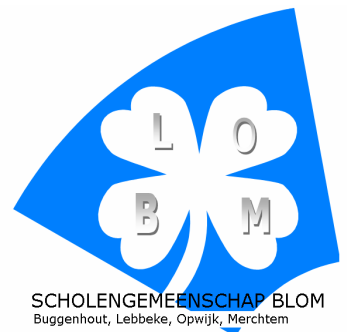


kleuterparticipatie

ONTMOETINGS DAG KLEUTERPARTICIPATIE



De evolutie van de kleuterschool.

De kleuterschool is al lang geen bewaarschool meer. Vandaag verwachten we dat de kleuterjuf de kinderen voorbereidt op een goede start in het lager onderwijs: door sociale vaardigheden bij te brengen, vertrouwde met de onderwijstaal, elementaire schoolse vaardigheden, ...

Tegelijk met de stijgende verwachtingen t.a.v. het kleuteronderwijs is de voorbije tien jaar fors geïnvesteerd in de kwaliteit van het kleuteronderwijs: door de omkadering uit te breiden, door kinderverzorgsters te intro-

duceren, door de werklingsmiddelen op te trekken, door het loon van de kleuterleidsters te verhogen, ...

Omdat de kleuterjuf zich vooral op het pedagogische moet kunnen toeleunen, is er ook begrip voor het zindelijkheidsprobleem, dat nog niet zo lang geleden de media haalde. Het is niet goed als kleuterjuffen té veel tijd moeten besteden aan broekjes verversen. Scholen mogen best duidelijk maken aan de ouders dat zij zelf verantwoordelijk zijn voor de zindelijkheidstraining van hun kind. Maar dat wil niet

zeggen dat scholen zover kunnen gaan dat ze niet-zindelijke kleuters weigeren. Dat gaat in tegen de regelgeving en dat zou ook jammer zijn voor sommige kleuters die misschien nog niet helemaal zindelijk zijn maar wel nood hebben aan de stimulansen die de school biedt.

In dit nummer:

| | |
|---|--------|
| <i>De evolutie van de kleuterschool</i> | 1 |
| <i>Investerings in het kleuteronderwijs</i> | 1 en 2 |
| <i>Hulpmiddelen</i> | 3 |
| <i>Wat na dit schooljaar?</i> | 4 |

Investerings in het kleuteronderwijs.

Om te investeren in het kleuteronderwijs werd er maar liefst 20 miljoen euro uitgetrokken.

Driekwart van die 20 miljoen euro worden ingezet op die plaatsen waar de nood het hoogst is, nl in de klas zelf. 10 miljoen gaat naar de versoepeling van het systeem van de zomerklassen, nu liever instapklassen genoemd. De voorbije jaren waren de middelen voor instapklassen beperkt. Ze werden tevens onrechtvaardig verdeeld.

Onrechtvaardig omdat scholen soms slechts enkele kleuters meer dan op de teldatum moest hebben om extra uren te krijgen terwijl andere scholen bij een grote aangroei van kleuters niet in aanmerking kwamen voor extra lestijden.

Hoe doen we het nu? Het budget is verdrievoudigd van 5 naar 15 miljoen euro. En het systeem is rechtstreeks gevent op de aangroei van het aantal kleuters in plaats van op de aangroei van het aantal lestijden. Vandaag zien we al

duidelijk resultaten van het nieuwe systeem.

Het grote voordeel van dat nieuwe systeem is dus dat heel wat scholen al vroeg in het schooljaar bijkomende instaplestijden hebben gekregen en dat er steeds bijkomen.

Berekend over het hele schooljaar gaat het in totaal om een 300-tal extra voltijdse kleuterleidsters. En dat is toch al heel wat.



GOK+

In een aantal scholen blijft het daar niet bij. Scholen met veel kansarme en allochtone



het jaar van de kleuter

kleuters hebben meer zorgnood. Daarom werd er 5 miljoen euro vrijgemaakt voor een extra GOK-enveloppe. Sinds 1 september zijn er dan ook meer dan 150 extra leerkrachten aan de slag in zo'n 400 scholen met veel kleuters uit sociaalcultureel zwakke milieus.

Zorg+

Ook sinds het begin van dit schooljaar krijgt elke scholengemeenschap een aantal uren toegekend om een medewerker in te zetten voor zogenaamde "zorg+"taken. In totaal gaat het om 78 voltijdse jobs. Hiervoor is 2,665 miljoen uitgetrokken. De zorg+medewerker kan voor de scholengemeenschap het beleid rond kleuterparticipatie uittekenen, in samenwerking met de direc-

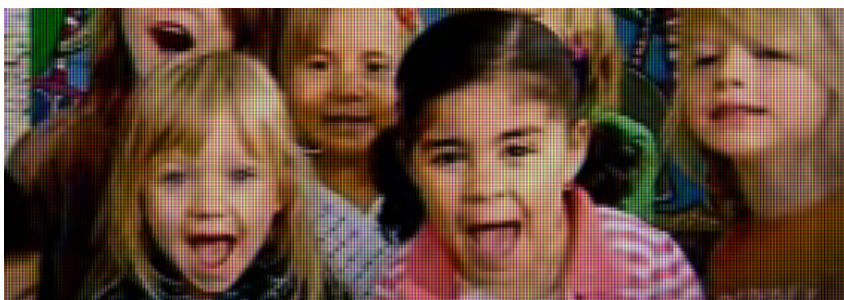
ties, kleuterjuffen, het lokaal overlegplatform (LOP), de regioverpleegkundigen van Kind en Gezin, ...

Taal

Een ander punt in het beleid rond kleuters is de ondersteuning van taal in de kleuterschool. Voorlezen en alle andere leuke manieren om met taal bezig te zijn, woordspelletjes, rijmpjes, poppenkast: dat is dus echt van groot belang. Voor alle kleuters. En meer nog voor anderstalige kleuters. Maar in scholen met veel anderstalige kleuters is dat niet zo eenvoudig. Daarom is er voor de scholen netoverschrijdend een tweedelijns-ondersteuning uitgebouwd voor kleuterleiders en -leiders. Sinds januari 2008 zijn de pedagogische begeleidingsdiensten gestart met de effectieve begeleiding van 400 scholen die gelegen zijn in een gemeente met 25% GOK-leerlingen en behoren tot een LOP-gebied. 25 begeleiders geven de kleuterjuffen tips en helpen hen om nog actiever en nog gericht het taalbegrip en taalgebruik van hun kleintjes te stimuleren. Bovendien willen we dat sterke talenbeleid ook waarmaken door vanaf dit schooljaar sterk in te zetten op de nascholing van leerkrachten. Er zijn middelen vrij-

gemaakt voor nascholing over taal op initiatief van de overheid. Gratis, netoverschrijdend en zowel voor taalleerkrachten als voor andere vakleerkrachten. Eén van de thema's is taalversterking bij jonge kinderen door de leraar kleuteronderwijs en de leraren eerste graad basisonderwijs.

In het Jaar van de Kleuter wordt de omkadering en ondersteuning van de kleuterklassen dus op verschillende manieren versterkt. Een aantal versterkingen is nu al op kruissnelheid, andere - zoals de extra uren voor instappers - bouwen zich geleidelijk op in de loop van het schooljaar. In totaal gaat het vandaag al om 417 extra voltijdse krachten die aan de slag zijn. In de praktijk zijn deze extra krachten uiteraard verdeeld over de basisscholen en gaat het vaak over mensen die enkele uren extra opnemen of een deeltijdse opdracht uitvoeren.



Hulpmiddelen

a) Website

Op de website

www.jaarvandekleuter.be

kan er relevante informatie en verwijzingen naar bestaande praktijkvoorbeelden, contactgegevens van de verschillende partners waarmee kan samengewerkt worden of bij wie u op een hoger niveau terecht kan gevonden worden. De website is constant in volle beweging. Ga er dus geregeld eens kijken.

b) XTR Strong

c) Het starterspakket

Het 'Startersboek: naar de kleuterklas' informeert ouders van instappende kleuters op een laagdrempelige manier over de nieuwe wereld van hun kind. Wat doet een kleuter in de klas en waarom, wie loopt er rond op school, hoe zit dat met inschrijvingen, kosten?

Bij het startersboek hoort een kleurrijke vertelkaart waarmee ouders met hun kind over de kleuterklas kunnen praten. Elke school ontving deze vertelkaart ook op A3-formaat om in de eerste kleuterklas over thuis te praten. Zo kan de brug tussen school en thuis op een speelse manier versterkt worden. Elke directie kreeg begin februari één exemplaar van dit starterspakket en kon gratis exemplaren bijbestellen om aan ouders uit te delen bij de inschrijving van hun kleuter. De voorraad was heel snel uitgeput, van-

daar dat nu al tot een herdruk overgegaan is.

d) Filmpjes

Op www.klasse.be/ouders vind je ook het downloadbaar filmpje dat ouders één dag laat binnenguren in een kleuterklas, als het ware een 'vlieg in de kleuterklas' laat zijn. De beelden zijn van commentaar voorzien door de bekende kinderpsychiater Peter Adriaenssens. Ook dit filmpje is een groot succes en werd al talloze keren gedownload. Het Provinciaal integratiecentrum van Brabant heeft aangeboden om dit filmpje in verschillende talen te dubben, voor allochtone ouders die het Nederlands nog niet machtig zijn. Er bestaat ondertussen ook al een tweede filmpje over de 'geheimen van de kleuterjuf'. Het bestaat uit twee delen: één deel dat toont waarom een juf doet wat ze doet en één deel dat een mix is tussen 'een vlieg in de kleuterklas' en 'de geheimen van de juf'.

e) Inleg in Klasse

Alle leerkrachten van het basisonderwijs vonden in het maartnummer van Klasse voor Leerkrachten ook een inleg over kleuterparticipatie. Deze brochure is een mix van interviews met ouders, leerkrachten, directie, ... over de kleuterklas en korte stukjes over het beleid waarbij tijdig en regelmatig schoollopen centraal staan.

f) Kind en Gezin

Een belangrijke partner in dit verhaal is ook Kind en Gezin. Kind en Gezin heeft 700.000 euro ontvangen om mee niet-ingeschreven kleuters te bereiken. De verpleegkundigen van Kind en Gezin zullen het eerste contact leggen met deze gezinnen. Ze zullen daartoe de nodige gegevens van het departement Onderwijs krijgen. De regioverpleegkundigen van Kind en Gezin zullen bij de huisbezoeken de ouders ook het starterspakket meegeven. De resultaten van hun contacten bezorgen ze aan de administratie onderwijs die ze daarna zal bezorgen aan het LOP of aan de lokale besturen in de gebieden waar er geen LOP is. Het is dus niet de bedoeling dat scholen of zorg+medewerkers als eerste opdracht en op eigen houtje al hun aandacht richten op het opsporen van niet ingeschreven kleuters. Dit wordt best gecoördineerd, eerst via Kind en Gezin en vervolgens via het LOP of de lokale besturen verloopt, zodat deze gezinnen niet meerdere mensen over de vloer krijgen. Zowel de LOP's als de lokale besturen hebben een decretale opdracht inzake het stimuleren van kleuterparticipatie en kunnen de diverse betrokkenen rond de tafel zetten. Binnen dit forum van het LOP of van de gemeenten kunnen de betrokken partners dan samen de gegevens bekijken en afspraken maken over een

Lied van het
jaar van de
kleuter is te
downloaden op
de website van
het jaar van
de kleuter.

